

Sabri Arpaç

✉ sabriarpacymm@gmail.com <https://twitter.com/sabriarpac>

30 Mart 2018

KDV iadesi bekleyen esnaf, tüccar şokta...

Maliye Bakanı aylardır umut dağıttı. "Devreden KDV'ler iade edilecek" diye. Kanun Tasarısı hazırladı. Bakanlar Kuruluna gönderdi. Bakanlar Kurulu Meclise. Meclis Plan Bütçeye. Plan Bütçede kabul etti. Genel Kurula geldi. Herkes yasanın çıkacağını bekliyordu ki. AKP bir önerge ile tasarıdaki " devreden KDV'nin iadesini" öngören hükmü geri çekti. Onca söz, yazı boşa çıktı.

Alacağı paranın hayalini kuran esnaf, tüccar şok oldu. Alacağı para ile borçlarını, vergilerini ödeyecekti.

Bunun yerine ne mi yaptı? Bir önerge ile eski yeni milletvekillerine ve yüksek rütbeli askerlere kıyak bir düzenleme yaptı.

Kiyak aynen şöyle: "eski ve yeni milletvekilleri kamuya ait tüm sosyal tesis ve imkanlardan, bu kurumların üst düzey amirlerine sağlanan en uygun şartlara göre yararlanmaları sağlandı. Bu imkan Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanı ile orgeneral ve oramiraller ve bu görevlerden emekli olanlar ile bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri sağlık hizmetlerinden, milletvekilleri gibi ücretsiz yararlanacak. Bunların sağlık giderleri, kendi kurumlarının bütçelerinden karşılanması hükmü getirildi." Bu hak daha önce çıkarılan bir yasa ile yüksek yargı üyeleri ve aile fertleri için de tanınmıştı.

Yani bütçede esnaf ve tüccar için para yok; ama eski yeni milletvekili, eski yeni general, amiral ve yüksek yargı mensupları ve bunların aile fertleri için ömür boyu var.

Ayrıca, Türkiye'de ikamet etmeyen yabancılara sağlanan sağlık hizmetleri de katma değer vergisine tabi olmayacak.

İSTİSNA VE MUAFİYETLER İLE ÇOKLU ORAN SİSTEMİ ÇÖKERTMİŞTİR.

Katma Değer Vergisi Kanununun yürürlüğe girdiği 1985 ihracat işlemleri istisna kapsamına alınmıştı. Uygulanması zorunlu istisnalar daha azdı. Başlangıçta çok sınırlı sayıda istisna öngörülmüşken, zaman içinde vergi kapsamında olması gereken alanlar istisna kapsamına alınarak sistemin bütünlüğü bozuldu.

Kanun tasarısının Plan Bütçe Komisyonunda görüşüldüğü sırada CHP komisyon üyelerinin aşağıdaki tespitleri katma değer vergisinin istisna ve muafiyetler konusunda geldiği hazin durumu tespit etmektedir.

"Katma Değer Vergisi Kanununun 13. maddesinde düzenlenen istisnalar, başlangıçta 2 adet iken bu tasarı ile birlikte bu istisnalar, 15'e çıkmaktadır. Diğer istisnalara ilişkin 17. maddenin 4 numaralı fıkrası, başlangıçta, 8 adet iken, bugün bu sayı, 26'ya yükselmiştir." Yürürlükten kalkanlar hariç olmak üzere 23 adet de geçici madde bulunmaktadır.

ÇOKLU ORANIN GETİRDİĞİ SORUNLAR

Türkiye'de 1985 yılından beri uygulanmakta olan tüketim tipi Katma Değer Vergisi modelinin ana mantığına aykırı düşen düzenlemeler yapılmaktadır.

Diğer bir konu; başlangıçta % 10 olarak öngörülen vergi oran zamanla %18, %8 ve % 1 olarak çeşitlendirilmiştir. Hatta özel tüketim vergisi uygulamasından önce daha yüksek oranlar da uygulanmıştır.

Katma değer vergisi uygulamasında olması gereken istisnaların büyük ölçüde ortadan kaldırılması ve vergi oranlarının ise düşürülmesidir.

"HASILAT ESASLI VERGİLEME" GERİYE GİDİŞTİR

Getirilmekte olan "hasılat esaslı vergileme" ise tam bir geriye gidiştir. Mükellef açısından belge almanın sağladığı avantajı ortadan kaldırmaktadır. Adeta götürü vergilemeye doğru bir gidiş.

Bu düzenleme ile küçük mükellefler açısından vergi yükümlülüğü ağırlaştırırken, belge vermesi gerekenler açısından ise kayıt dışı çalışma olanağı sağlanmaktadır.

Mevcut uygulamada; işletme girdileri için ödenen vergi indirilmek suretiyle, yalnızca o safhada eklenen değer vergilendirilmekteydi. Vergi yükü mal veya hizmetin değiştirme safhalarının sayısına göre kümülatif bir şekilde artmamakta, üstelik her safhada vergi alındığı, için vergi nispetlerinin yüksek tutulmasının önüne de geçilmiş oluyordu.

Bütün üretim ve dağıtım safhalarında alınan ve birbirini izleyen safhalardaki firmalar arasında "menfaat çelişkisi" yarattığı için daha kolay ve etkin bir güvenlik önlemi oluşturmaktaydı.

"Menfaat çelişkisi"nin ortadan kaldırılması gelir üzerinden alınan gelir ve kurumlar vergisi matrahının gerçeğe uygun kavranmasını da olumsuz etkileyecektir.

Buna rağmen halen uygulanmakta olan Katma Değer Vergisi Kanunu sistem bütünlüğü açısından otokontrol sistemi ve denge unsurunu muhafaza etmekteydi. Tüm mal ve hizmetler üzerinden alınması nedeniyle kurduğu belge sistemi ile gelir ve kurumlar vergileri için de gerçek bir denetim işlevi sağlamaktadır.

Yıllardır devam eden "kayıt dışı ekonomi" ve "belge düzeni" çaba ve mücadelesi ise bir kalemde rafa kaldırılmakta.